

meget lærerigt og vilde meddele sine Landsmænd sine Indtryk.

Udenfor Avisredaktionernes Vinduer, hvor Valgresultaterne opslaaes, staar stadig en interesseret Mængde, Mænd og Kvinder; til sine Tider er det næsten ikke muligt at al-bue sig frem mellem dem.

Fordi vi har Valg i Enkeltmandskredse har Kvinderne ikke gjort sig Haab om at faa nogen Kvinde frem som Repræsentant ved Valget iaar. Socialisterne stillede en af sine Foregangskvinder, Fru Tynæs, som deres Kandidat i en Kreds i Kristiania, hvor de imidlertid ikke kunde vente at faa Flertal. Det samme gjorde de konsoliderede Venstre, idet Frøken Gina Krog af dem stilledes i Uranienborg Kreds, men med ligesaa lidet Held. I gamle Akers Kreds (Kristiania) opstilledes af Højre og frisindede Venstre General Bratlie som Repræsentant og Frøken Anna Rogstad, den fra Kvindebevægelsen saa vel kjendte Lærerinde, som Suppleant. Begge valgtes med stort Flertal. Hun er den eneste Kvinde, der er naaet frem om end kun som Suppleant. Men i Tilfælde af, at der bliver Regeringsskifte efter Valgene, er der Sand-synlighed for at General Bratlie bliver Medlem af den nye Regering, og Frøken Rogstad vil da rykke op i Repræsentantens Plads og blive Norges første kvindelige Storthingsrepræsentant. Med megen Glæde hilser derfor Kvinderne Frk. Rogstads Valg til Suppleant for gamle Akers Kreds, en Glæde, som straks gav sig Udslag i en Fest paa Holmenkollen for hende, foranstaltet af frisindede Venstres Kvinder, afholdt 23de Oktober. A. B.

Før og Nu.

Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund holdt sin første Generalforsamling 12 October 1909 efter i Aarets første Maaneder at have vedtaget at danne en Union af ligestillede Grupper.

Som Formand valgtes Kommunalærerinde Frk. *Eline Hansen* med 38 Stemmer.

Som international Sekretær Frk. *Daugvard* med 34 Stemmer.

Som national Sekretær Fru *van der Osten* med 34 Stemmer.

De 2 resterende Portefeuiller besattes nu efter Valg af de 8 Bestyrelsesmedlemmer (af hvilke hvør af Grupperne havde sendt 2) i Forening med de 3 nysvalgte Bestyrelsesmedlemmer. Stemmerne var faldne paa Frk. *Luplau* som Næstformand og Frk. *Nanna Berg* som Kasserer.

Denne Variant paa den i 1907 af mig foreslaaede Union af 1) Valgretsforbundet, 2) Dsk. Kvindesamfund, 3) Socialdemokratisk Kvindeforbund samt muligvis »Landsforbundet« eller »Indre Missionskvinders Forening« har faaet et tungere Apparat at virke med, end hvad jeg tiltænkte det. Med de 4 Grupper, hvør dengang kunde paaregne, dannede Gruppernes 4 Formænd Bestyrelsen og ét Bestyrelsesmedlem skulde vælges (eventuelt 3). Altsaa 5 eller 7 Bestyrelsesmedlemmer. Jeg havde sat de 4 Grupper under lige Vilkaar. For at hævde Valgretsforbundets Overhøjhed har man senere delt det i to Dele, som giver det et dobbelt Antal Repræsentanter ved Generalforsamlingen, altsaa Halvdelen af alle — nemlig 20 — medens Dansk

Kv. Sf. nøjes med 10 og De kristelige Kvinders Forbund med 10. Det har derfor undret mig, at Dsk. Kv. Sf. foretrak det i Begyndelsen af 1909 indgivne Unionsforslag og stillede sig skarpt afvisende til det af mig tidligere indgivne.

Landsforbundet er i de forløbne Par Aar vokset saa stort, at det ikke længer har villet staa sammen med de andre Forbund i en snævert forbunden Union.

I flere andre Lande har Forbund ønsket at staa uafhængige af hinanden og dog hvert og et være optaget i Alliancen. »Unionen« synes i disse Tilfælde at være en blot ydre Form; thi man har imødekommet Forbundenes Ønske, og det synes som om Alliancens Bestyrelse korresponderer med hvert især.

Vi ønsker alle Forbundene baade i Danmark og andetsteds Held med Unionerne, hvis Oprettelse vedtoges ved London-Mødet.

Efter Kongressen i Kbh. 1906 havde Valgretsforbundet paa den internationale Bestyrelses Tilskyndelse dannet Valgretsafdelinger i sine Fagforeninger, som derpaa i deres store Masse trak sig bort fra Forbundet, hvilket reducerede dets Medlemsantal i betydelig Grad.

Fagforeningerne blev ved Omdannelsen i Foraaret 1909 i hele deres Udstrækning atter inddragne i Forbundet. Vi formoder, at Grænserne ikke længer trækkes saa skarpe som i Alliancens første Ungdomstid. Muligvis staar den nu saa fast, at Hensynet til det internationale Kvinderaad ikke varetages saa nøje, medens dette paa sin Side véd, at naar alle Lande har faaet Stemmeret, nedlægger Alliancen de Vaaben, hvormed den førte Kvinde-Stemmerettens Sag, medens det internationale Kvinderaads Program ikke saaledes bliver udspillet. Vi paapeger ialfald disse Kendsgerninger, hvis Virkninger vi kun kan have Formodninger om.

Klogelig undlod Fru Nørlund at omdøbe vort Forbund til »Union«. Thi hvert Forbund i en Union skal betale samme Aarsafgift til Alliancen som forhen et helt Land. Altsaa skulde det være blevet: Danske Kvinders Valgretsforbund 2 Pund Sterling, Dansk Kvindesamfund 2 P. S. og Kristue Kvinders Valgretsforening 1 P. S. Da Sammenslutningen alt var sket i 1907 mellem de 2 store Forbund og 3die Gruppe ialfald var indtraadt inden »Union« Spørgsmaalet blev ordnet ved London-Mødet, stod vi bestandig som en Eenhed. Den dobbelte Aarsafgift vedkom kun den Tohed, der opstod ved Landsforbundets Optagelse i Alliancen.

Vi vil herved sende vor hjerteligste Tak til Fru Nørlund, der med saa megen Kraft og Energi har kæmpet for Kvindernes Valgret og dannede en Sammenslutning derfor i 1899. Vi beder vore Læsere at lade deres Blik glide over Kvindestemmerets-Bladet fra Maj 1909, og de vil kunne se, hvorledes hun angreb vor dengang saa lidet imødekom-mende Regering. Vi andre, der nu staar i Arbejdet omgivet af Forstaaelse fra alle Sider, maa af Hjertet være dem taknemmelige, der skabte Protesten i Firserne, og Fru Nørlund, der sørgede for at dette Arbejde ikke faldt til Jorden men genoprejste det sidst i Halvfemserne. Det er dette vi bygger videre paa. Derfor en Tak til hende!

Johanne Müøter.

Kvindevalgretsklubben

havde sit første Møde for Vinterhalvaaret den 27. October hos Fru Sophie Horten, Klubbens Kasserer. Vi var stolte og glade over at have kunnet anmode vor kvindelige Borgerrepræsentant, Fru Thora Knudsen, om at give os et Overblik over Kvindernes Deltagelse i Arbejdet i Borgerrepræsentationen fra 1. April til 1. November. Vi tør vel nok i dette Kvindeblad indgaaende omtale de høstede Erfaringer hos vore i Borgerrepræsentationen indvalgte Kvinder, og gengiver et Udtog af vor Foredragsholders Tale:

»Som De véd, mine Tilhørere, var d. 12. Marts 1909 den Dag, da Kvinderne første Gang indvalgtes i Kbhvns Borgerrepræsentation. Mange Kvinder her i vor By — ja, vel endog de fleste — vidste ikke rigtig hvad dette betød og havde endnu mindre Anelse om, hvori Arbejdet bestod. Det var forholdsvis kun faa Kvinder, der havde gjort det til deres Opgave at føre Kvindernes Sag saa vidt frem, at de fik kommunal og politisk Valgret og Valgbarhed.

»Imidlertid lykkedes det i Maanederne forud for Valget at oparbejde Interessen herfor til den Grad, at Kvinderne, da Valgdagen oprandt, stemte i rigeligt Antal, ca. 70 %.

»For de Kvinder, i hvis Lod det faldt at være Kandidater til det kommunale Valg, forelaa der et ret stort og anstrængende Arbejde; man skulde paa en Gang være Folketaler i de store Lokaler og deltage i en Masse Møder til Forberedelse af Valget foruden at sætte sig ind i Gangen i Borgerrepræsentan-ternes Arbejde for ikke at staa helt fremmed for det. Hvad vi erfarede i den Tid var navnlig, hvor svært det var at faa Kvinder til at tale ved de store Møder. Ud over den faste Stok, som havde lovet at holde ud, var det næsten umuligt med kort Varsel at faa Assistance. Vi maa absolut gøre et Arbejde paa dette Omraade, nu vi skal deltage mere i det offentlige Liv end tidligere, vi maa vænne os til at tale ved offentlige Møder og deltage i Diskussion. Vi trænger til at ud-danne os paa disse Omraader.

»Efter disse indledende Bemærkninger skal jeg gaa over til at omtale den første Aften i Borgerrepræsentationen 1. April 1909 og derefter søge at give dem et Overblik over dette halve Aars Arbejde, isærdeleshed for de kvindelige Repræsentanternes Vedkom-mende.

»Vi maa erindre, at der denne Gang skulde vælges en helt ny Repræsentation. Alle Medlemmer var gaede af ogsaa For-manden. Det tilkom da den først valgte Re-præsentant (Socialdemokraten Borgbjerg) at lede det første Møde, indtil en Formand var valgt. Hans Tale formede sig som en baade udmærket og smuk Velkomsthilsen til Kvin-derne. Han bød de 26 gamle Repræsentanter Velkommen samt de 16 nyvalgte, hvoraf de 2 tidligere havde haft Sæde i Borgerrepræsentationen. Af de 14 helt nye Repræsentanter var de syv Kvinder. Den kraftige Valgdeltagelse, som Kvinderne havde udvist, vidner om, at Kvinderne er modne til direkte Deltagelse i det kommunale Liv, og sikkert mere modne end Mændene var første Gang, de fik Valgret og Valgbarhed.

»Gid den nye Borgerrepræsentation ved

Mænds og Kvinders forenede Arbejde maa føre vor store og skønne Hovedstad fremad — i endnu stærkere Tempo end hidtil — under Frisindets og Humanitetens lysende Bannermærke.◀

»Efter dette kunde jeg indse, at det var mig, der maatte sige Tak paa Kvindernes Vegne. Den første Repræsentant i den største Gruppe havde talt til Kvinderne — som den første kvindelige Repræsentant i den næststørste Gruppe maatte jeg svare. Man sagde mig, at Svaret maatte komme ved Sammenkomsten ovenpaa efter Mødet i Salen. Mine Ord til Borgbjerg lod saaledes: »Paa de kvindelige Borgerrepræsentanters Vegne bringer jeg Hr. Folkethingsmand Borgbjerg en Tak for den smukke Velkomsthilsen, han ved Mødets Aabning i Borgerrepræsentanternes Forsamlingssal nylig bragte os. Det var et stort Øjeblik, da vi i Dag første Gang tog Sæde i Borgernes Raad sammen med Mænd — ikke alene for os men for Landets Kvinder. — Mange Blikke er rettede imod os baade fra By og Land, og jeg vil derfor som Gensvar paa denne Velkomsthilsen udtale det Haab, at vort Samarbejde her i Borgernes Raad maa forme sig saadan, at de mange, som derudefra med Interesse følger os og vort Arbejde, stedse maa kunne følge det med Glæde.«

»Vi gaar nu over til at omtale de almindelige Møder, som afholdes saa godt som hver Mandag Aften Kl. 6½ undtagen i Maanederne Juli og August, som er Sommerferien, i hvilken Tid Repræsentanterne kun sammenkaldes, hvis det er tvingende nødvendigt.

»Torsdag Aften modtager man Dagsordenen for Mandags Mødet. Fredag holdes Gruppemøder, hvor de 3 forskellige Grupper tager Stilling til de foreliggende Sager, og man drøfter i Grupperne, hvem der vil tale. Der er jo Sager, hvor man absolut optræder samlet, medens man i andre Sager kan tale eller stemme som man vil. En eller anden har været hos en og bedet om, at man fremfører den eller den Sag, som staar paa Dagsordenen.

»Fru Salicath var den første Kvinde, som talte i Borgerrepræsentationen, og det var ved det første almindelige Møde, Mandag den 19. April. Det drejede sig om nogle Forhold paa St. Johannesstiftelsen, som Borgmesteren skulde have Forsamlingens Sanktion til at ordne. Flerø andre af Forsamlingen talte selvfølgelig ogsaa, og Sagen gik i Orden uden at gaa i Udvalg.

»Derefter kommer jeg tilfældigt til at tale 26. April. Valglisten til Folkethingsvalgene var udskrævet og forelaa færdige. I hver af Kjøbenhavn's 13 eller 14 Valgkredse skal 2 Borgerrepræsentanter have Sæde som Formand eller Næstformand. Der udspandt sig nu en mindre Debat, om hvorvidt Kvinderne havde Ret til at forlange at komme med i Valgbestyrelsen, da de nu var Borgerrepræsentanter. Nogle af Borgerrepræsentanterne mente ja, andre nej; en erklærede, at Kvinderne absolut intet havde at gøre dér, da de ikke havde politisk Valgret. Borgmesteren for 1. Afd. mente, at Kvinderne alligevel kunde forlange det som Borgerrepræsentanter. Hertil svarede jeg, at selv om vi Kvinder hverken havde Valgret eller var valgbare, saa kunde ingen hindre os i at tale ved politiske Valgmøder, hvis vi ønskede det. Vi kunde altsaa paa denne

Maade komme til at udøve en vis Indflydelse og vilde holde paa vor Ret til at komme ind i Valgbestyrelserne. Frøken Crone støttede mig, idet hun havde samme Anskuelse. Valglisten blev kasseret og nye lavede, hvor altsaa vi kvindelige Repræsentanter var med. Det resulterede for mit Vedkommende i, at jeg blev Næstformand i Valgbestyrelsen for 12. Kreds paa Norrebro — en socialdemokratisk Kreds, hvor Redaktør Winblad valgtes med stor Majoritet.

»Den 3. Maj taler Fru Arenholt om Telefonkioskerne, som skal have deres Koncession fornyet. Sagen bliver henvist til et Udvalg paa 7 Medlemmer: 3 Socialister, 3 af den borgerlige Fælledsgruppe og 1 Radikal, nemlig Fru Arenholt, der paa mit Forslag valgtes til Formand og Ordfører i denne Sag, som hun med stor Interesse og Energi havde taget op i det Haab, at hun herigennem maatte kunne bedre Forholdene for Kioskdamerne. I dette Udvalg har jeg ogsaa Sæde, hvormeget eller lidet vi faar ud af den er umuligt paa dette Tidspunkt at sige.

»Fru Arenholt var saaledes den første Kvinde, der blev Formand og Ordfører i et Udvalg.

»Den 3. Maj taler baade Frk. Blom og jeg om Bispisning i Kommuneskolerne i Maj Maaned. Paa Dagsordenen forlanges 18.000 Kr. til dette Øjemed. Min første Tanke var, at det var noget vi maatte gaa med til, men for en Sikkerheds Skyld forholder jeg mig dog først i nogle Kommuneskoler og kommer til det overraskende Resultat, at der ikke behøves Bispisning; at Børnene i de sidste 14 Dage saa langtfra havde spist op, at det var urimeligt at fortsætte videre med Bispisningen. (Det var første Gang der var foreslaet Bispisning i Maj Maaned.) Jeg henvendte mig derpaa til Frk. Blom og spurgte, hvilket Resultat hun var kommen til, og det var ganske det samme som mit. Vi gjorde derpaa gældende, at ligesaa vel som man ønskede Børnene bispiste, naar de virkelig var sultne, saa forkert var det at lade en Masse Mad gaa i Svinetønden — thi saaledes lod Beretningen. Frk. Blom stillede et Ændringsforslag, saaledes at den foreslaede Sum nedsattes til 9000 Kr. De socialistiske Repræsentanter, som havde foreslaet Bevillingen paa 18.000 Kr., syntes ikke om dette, og ved 2den Behandling af Forslaget lykkedes det dem at faa Bevillingen op paa 12.000 Kr. med den Motivering, at nogle Skoler havde Trang til Bispisning.

»Den 7. Juni taler Fru Arenholt om en Lønforhøjelse for nogle Kvinder under Skattedirektoratet. Fru Arenholt saavel som Frk. Crone havde været i et Udvalg, som havde behandlet denne Sag, og den fremlægges nu for Forsamlingen, som vedtager at forhøje Lønnen for disse kvindelige Skrivere, som ikke var komne ind under Lønforhøjelsen i Foraaret.

»Saa staar der d. 21. Juni en større Strid, om hvorvidt Kommunen skal anlægge et stort Blomstergartneri paa Planteskolens Terrain i Lersøen. Paa Dagsordenen er proponeret 95.000 Kr. foreløbig til denne Plans Gennemførelse. Der blev ved denne Lejlighed sagt mange skønne Ord fra det Partis Side, som særlig anbefalede denne Plan: Socialdemokraterne støttede af den radikale Gruppe. Frk. Crone og jeg talte i denne Sag, hun for, jeg

imod — det forekommer mig nemlig, at her er et af de Punkter, hvor Kommunen let kommer til at gaa Borgerne i Næringen. Efterhaanden som vi faar det ene efter det andet Erhverv ind under kommunal Drift, mister Borgerne mere og mere deres Frihed: deres Ret til at bestemme selv over deres Liv og Levnet. Ganske vist giver Kommunen sine Folk en høj Løn, men til Gengæld vil den saa være med til at tage Bestemmelse om, hvad de Folk maa og ikke maa. Her staar vi ved et af Socialismens Brændpunkter: Kommunaldrift i det størst mulige Omfang. Det er Begyndelsen til Kapitalens mere ligelige Fordeling. Kommunen som den store Arbejdsgiver bestemmer, hvad hver maa tjene under Kommunen.

»Naar nu Kommunen laver et Gartneri, hvorfra den vil forsyne alle sine Anlæg med Blomster og Planter, kan man sige sig selv, at Fortjenesten vil gaa fra endel selvstændige Gartnerere, som saa maa ophøre med at være deres egne Herrer og søge ind under Kommunens Vinger. Der er meget at sige om den Ting, og der blev sagt meget hin Aften, da det Spørgsmaal blev afgjort i Borgerrepræsentationen. Jeg vidste forud, at Planen vilde gaa igennem, hvad man saa sagde, og jeg sluttede med spagfærdig at paapege: »at om vi endelig skulde have et kommunalt Gartneri, saa kunde det forsvares i en Tid, hvor Kommunens pekuniære Forhold var gode, men netop af samme Grund maatte man sige, at Tiden ikke var inde til at foretage dette Skridt i Øjeblikket.«

»Forslaget vedtoges med socialistiske og radikale Stemmer mod Borgergruppen.

»Den 5. Juli taler Fru Harbou-Hoff og kommer ind i et Udvalg angaaende de hygieiniske Forhold paa Gasværkerne. Den 13. September taler Fru Arenholt og jeg om Lønforhøjelse for Kommunens Lugekoner, som kun har Løn af 24 Ore pr. Time i Modsætning til f. Ex. de unge Asfaltrensere, som faar 28—36 Ore pr. Time. Sagen gik i Udvalg, som Fru Arenholt kom ind i, og hun har just igaar meddelt mig, at Lønforhøjelse er vedtaget for de omtalte Lugekoner.

»Vi henstillede samme Aften til Magistraten at tage Kvinder mere i Brug ved Byens Renligholdelse og ved andre Arbejder under Kommunen f. Ex. som Gasmaalere, Kontrollører, Lygtetændere o. l., idet vi bl. a. gjorde gældende, at det ofte er vanskeligt at skaffe Arbejde til Enker med Børn, saadan at de kan opdrage og forsørge disse Børn. De kan i Reglen ikke gaa ud paa hel Dags Arbejde. Borgmesteren tog det først lidt humoristisk men lovede sluttelig, at Sagen skulde blive taget under Overvejelse.

»Fru Salicath deltager ofte i Diskussionen. Hun har været livlig med i en Strid om Anskaffelse af nogle Væve til Sundholm og den 20. September deltog hun i *Forhandlingen om Boligtvængen for Kommunens Lærere og Lærerinder*.

»Den 13. September begynder den gennem 3 Møder fortsatte Behandling af Politivedtægten. I denne Sag talte Frk. Blom, Frk. Crone og jeg; — Frk. Blom meget indgaaende om adskillige Ting, som hun ønskede ændrede f. Ex. det Misbrug der finder Sted med Automaterne. Hun fortalte, at man ved en større Automat har observeret, at der paa en

Søndag er taget 150 Fl. Brændevin ud af den. Frk. Crone ønskede bl. a. Forbud mod at spytte paa Gaden. Fru Arenholt talte om Cycler, og jeg ønskede bl. a. at Politibetjente faar den mest uidskrænkede Ret til at skride ind, naar der er Tale om Dyrplageri. I den Anledning anbefalede jeg et Forslag, som forelaa fra *Foreningen til Dyrenes Beskyttelse*, men dette er en af de store Sager, som i sig selv vilde give Stof nok til en hel Aftens Foredrag. Det er nu i et 9 Mands Udvalg, hvor for Kvindernes Vedkommende *Frk. Blom og jeg* sidder og foreløbig har vi et fast Møde hver Uge.

»Den 11. October taler Frk. Blom som Formand og Ordfører i et Udvalg vedrørende St. Johannesstiftelsen. Der bevilges 1800 Kr., som Udvalget ønsker, til Forbedring af nogle Lokaler.

»Den 18. Octbr. begyndte Forhandlingerne om Sundhedsvedtægtenes Revision. I denne Sag taler *Fru Salicath, Fru Harbou-Hoff, Frk. Blom, Fru Arenholt og Fru Johansen*. Sidstnævnte, som er Herreskræderinde, talte om det ønskelige i, om man fik nogen Kontrol indført med Hensyn til hvilke Hjem og hvilke Sygdomme, der undertiden fandtes i de Hjem, hvor Gangklæder blev syet. Fru Johansen fremførte bl. a., at det var bevist, at der var Steder, hvor Børnene om Natten laa i det Tøj som var givet Familien til Forarbejdelse, f. Ex. en Overfrakke, bredt over Halmen og med en do. over som Overtæppe. Naar man véd, at saadanne Hjem er fattige og kan huse forskellige Sygdomme, forstaar man det ønskelige i at faa Kontrol paa dette som paa lignende Omraader. Nu tager Udvalget jo denne Sag — som saa mange andre vedrørende Sundhedsvedtægten — under Behandling. Ogsaa i denne Sag kom flere Kvinder ind i Udvalget bl. a. *Fru Harbou-Hoff og Fru Salicath* og maaske flere.

»I 7 Maaneder har vi Kvinder altsaa deltaget i Borgerrepræsentationen. 18 Møder har vi haft, og det vil være nogenlunde korrekt, naar jeg siger, at Kvinderne har talt ca. 30 Gange. 2 Gange har Kvinder været Formand og Ordfører i Udvalg. Jeg kan ikke angive, hvor mange Udvalg vi er i — maaske ca. 6—7 hver gennemsnitlig. Frk. Blom er selvfølgelig ikke med i denne Beregning. Hun har jo en Særstilling — hører ikke til nogen Gruppe.

»Vi har i den Tid vi har arbejdet i Borgerrepræsentationen foretaget en Del Udflugter for at se kommunale Ejendomme, Institutioner eller Arbejder. Vi har f. Ex. været i Omegnen af Taastrup og set Vandværket ved Thorsbro og Boringer efter Vand. Vi har været igennem Kommunens Skove og paa St. Hans Hospital og i Boserup Sanatorium. Saa var vi den store Tur i Aarhus i Juli Maaned, som var baade morsom og lærerig. Aarhus er jo et komplet Forbillede med sine udmærkede kommunale Institutioner. Mere og mere tages ens Interesse fangen af alt, hvad der vedrører Kommunen — man ser paa sin By med ganske andre Øjne end tidligere. Det er et stort Stof, et mangfoldigt Stof, der ligger foran en, og sikkert vil Kvinderne paa mange Omraader til stor Gavn kunne gøre deres Indflydelse gældende.

»Men det er et Arbejde vi gør, og derfor maa vi have den Opmuntring at Kvinderne udefra følger os med Interesse — her henvender jeg mig isærdeleshed til Overklassens Kvinder, thi de staar absolut med mindre Forstaelse af, hvad der paa disse Omraader foregaar i Samfundet end den Kvinde, der arbejder for sit Brød selv.

»Jeg tror at turde sige, at i den Tid vi har siddet derinde i Borgernes Raad, har vi ikke forsømt at tale, hvor vi burde gøre det. Gennemgaende har Kvinderne talt kort og klart, og Samarbejdet med vore mandlige Kolleger er faldet let, fordi de har modt os med Velvilje i Arbejdet.

»Saa tror jeg at have opfyldt mit Løfte til dem, mine Tilhørere, at give dem et Overblik over Kvindernes Deltagelse i Arbejdet i Borgerrepræsentationen i Tidsrummet 1. April — 1. November 1909.»

Den 25. October 1909.

Thora Knudsen.

Det var i aandeløs Spænding de talrige Tilhørere lyttede til Fru Thora Knudsens Tale. Vi forstod alle, at denne første Prøve af Kvinder som Medarbejdere i Borgerrepræsentationen ligesom skulde sætte Stempel paa om Kvinder i det Hele taget duede dertil.

Vi følte os gennemtrængte af Taknemmelighed mod de kvindelige Borgerrepræsentanter, der har stillet sig paa denne udsatte Post og har haandhævet den med Besindighed og Klogskab. De har banet Vejen særlig for Arbejdets Kvinder, der nu vil kende, hvorledes de skal fange Opmærksomheden for deres saa ofte berettigede Klager.

Som vi gjorde det mundtlig den 27. October, saaledes vil vi atter nu takke vor kvindelige Borgerrepræsentation og bede Fru Thora Knudsen om at bringe vor Klubs Tak til den. Men ogsaa til de mandlige Borgerrepræsentanter har vi al Grund til at bringe vor Tak for den Maade hvorpaa de har modtaget vore Pionerer i det kommunale Arbejde.

„Women's Political Association of Victoria“

har 15. Sept. sendt os en Hilsen gennem sin Formand Miss Vida Goldstein. Forbundet kender vort Blad som det har modtaget fra dets første Begyndelse.

Da Victoria's Kvinder fik politisk Stemmeret modtog de Lykønskninger fra alle Lande, deriblandt fra vor Klub og fra vort Blad. Miss Goldstein udtrykker sit Haab om, at den Vinding Australien vandt nu, da ogsaa »Victoria« har faaet Stemmeret, maa virke tilskyndende til, at den politiske Stemmeret ogsaa maa ydes andre Lande. Hun omtaler det store Arbejde der ligger for de australske Kvinder i nu at organisere Kvindernes Afstemning saaledes, at den virker i Kvindernes, Børnenes og Hjemmenes Interesse.

Miss Vida Goldstein beder os om at bringe vort Forbund en Tak for Lykønsknin-gen og beder os undskyldte at Takken kommer saa sent.

Vi beklager meget at vort Blad gaar ind, og at vi herefter ikke mere paa dets Sider skal kunne bringe direkte Meddelelser fra »the Auxiliaries of the Alliance.«

Vi har modtaget det nye Blad fra W. P. A. V.: »The Woman Voter.« Det betegner sig selv som værende *Ikke Parti-politisk*; men tager Afstand mod den Tro, at dette skulde betyde en udvisket Tilstand, saaledes at de ikke har bestemte politiske Meninger.

»Vi har ingen politisk Trocsbekendelse,« staar der i Bladets Indledning, »vi gør ingen Guder af de politiske Partier, thi vi troer, at Medlemmerne af alle de politiske Partier loyalt kan virke sammen for ethvert af de Formaal, der staar paa vort Program.«

Paa Programmet staar eksempelvis; Lige Ægteskabs- og Skilsmisse-Love. Lige Forældreret over Børnene. Lige Ret til at disponere over Ejendom i Testamentet. Lige Betaling for samme *Arbejde* etc. etc.

Vi ønsker Australien ret megen Lykke, og desuden Held til at kunne statuere et godt Exempel til Efterfølgelse. Dette lever vi alle i tryk Forventning om.

Danske Kvindeforeningers Valgretsforbund.

Den 12. Oktober afholdt »Dansko Kvindeforeningers Valgretsforbund« sin aarlige Generalforsamling, Studiestræde 1.

Forbundet bestaar af 4 Grupper, der hver vælger 2 Bestyrelsesmedlemmer med Suppleanter. Disse var:

1. Den faglige Gruppe: Frk. Eline Hansen, Frk. Neergaard.
2. Stemmeretsklubberne: Frk. Marie Luplau, Fru Ejlørgaard.
3. Dansk Kvindesamfund: Frk. Daugaard, Fru Scheuer.
4. Kristne Kvinders Valgretsforening: Fru van der Osten, Frk. Arnesen.

Generalforsamlingen vælger selv Formand, udenlandsk Sekretær og indenlandsk Sekretær. Hertil valgtes Frk. Eline Hansen, Formand, Frk. Daugaard, udenlandsk Sekretær og Fru van der Osten, indenlandsk Sekretær.

Bestyrelsen suppleredes derefter med Frk. Nanna Berg for den faglige Gruppe, Frk. Anne Bruun for Dansk Kvindesamfund, Kristne Kvinders Valgretsforening har endnu ikke valgt Suppleant.

Bestyrelsen har derefter konstitueret sig med Frk. Nanna Berg som Kassører og Frk. Luplau som Næstformand. Under Frk. Luplaus Sygdom fungerer Gruppens 1ste Suppleant, Fru Broberg i hendes Sted.

Eline Hansen.

Kvindernes Soldaterhjem,

Kronprinsessegade 46, København.

Kuffert og Tøj opbevares, Tøjet er assureret. Læsestue, Aviser fra alle Egne af Landet. Aabent hele Dagen. Alle Oplysninger faas hos KAREN JENSEN, Højskolehjemmet, Nørrevaldgade 24, København. Samme Sted faas »Den lille Rigsdagstidende« å 10 Øre pr. Hefte.

Redigeret af Fru Johanne Münter, Bredgade 34, Kbhvn.

J. Chr. Nielsens Enke, Vendersgade 9.